

Datum
2012-02-14

Diariennr (åberopas vid korresp)
AD 240-01813-12

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Att. Lisa Norrman
103 33 Stockholm

Stärkt krisbredskap i det centrala betalningssystemet (SOU 2011:78)

Säkerhetspolisen har tagit del av rubricerad utredning och har utifrån myndighetens ansvarsområden följande synpunkter.

Utredarens uppdrag

Av kommittédirektivet 2011:58 framgår att utredaren bl.a. ska beakta kraven i säkerhetsskyddslagstiftningen (säkerhetsskyddslagen [1996:627] och lagen [2006:128] om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter) men inte lämna förslag som påverkar polisens, inklusive Säkerhetspolisens, brottsbekämpande uppgifter.

Utredningen har beaktat kraven i säkerhetsskyddslagstiftningen huvudsakligen genom att konstatera att en striktare tillämpning av lagstiftningens krav t.ex. kan medföra att personalkontroll genomförs för samtliga myndigheter.

Av kommittédirektivet framgår också att utredaren ska hålla Säkerhetspolisen informerad om arbetet och ge Säkerhetspolisen tillfälle att lämna synpunkter.

Säkerhetspolisen har inte hållits informerad om arbetet och således inte heller getts tillfälle att lämna synpunkter.

Kraven i säkerhetsskyddslagstiftningen

Av säkerhetsskyddslagstiftningen framgår att bl.a. Riksbanken, Riksgäldskontoret, Post- och Telestyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Finansinspektionen, ska beakta säkerhetsskyddslagens bestämmelser om säkerhetsprövning och kan

Datum
2012-03-14

Diariennr
AD 240-01813-12

besluta om inplacering i säkerhetsklass och framställan om registerkontroll. Utöver detta kan regeringen för enskilda aktörer inom finanssektorn besluta om inplacering i säkerhetsklass och framställan om registerkontroll. Av detta torde följa att riksdagen och regeringen har bedömt att den verksamhet som bedrivs hos myndigheter och enskilda inom det centrala betalningssystemet i vissa delar rör rikets säkerhet och skyddet mot terrorism.

I det fortsatta beredningsarbetet bör det övervägas om den finansiella sektorn ska omfattas av säkerhetsskyddslagen och om Finansinspektionen i så fall ska få rollen som sektorsansvarig myndighet och därmed kunna besluta om inplacering i säkerhetsklass, besluta om registerkontroll samt utöva tillsyn. Ett alternativ är att frågan överlämnas till utredaren för *En modern säkerhetsskyddslag*.¹

Mot bakgrund av att utredningen endast har beaktat säkerhetsskyddslagstiftningen i ringa omfattning, finns en överhängande risk att myndigheter eller enskilda aktörer måste hantera två olika regelverk, vilket innebär en risk för att åtgärder kan komma att ställas mot varandra. T.ex. gäller för krisberedskap att det ofta finns ett intresse för öppenhet, medan det för arbetet med att förebygga brott mot rikets säkerhet och skyddet för terrorism är av avgörande betydelse att hemliga uppgifter inte röjs, förändras eller görs otillgängliga för den som behöver uppgifterna.

Säkerhetspolisen anser att man i utredningen inte tydligt har avgränsat vad som avses med krisberedskap. Enligt Säkerhetspolisen har både krisberedskap och säkerhetsskydd syftet att reducera risker, men att inriktningen skiljer dem åt. Krisberedskap syftar till att skapa beredskap för att hantera konsekvenserna av en uppkommen kris, medan säkerhetsskydd syftar till att förhindra och skapa skydd mot angrepp som kan ge så allvarliga konsekvenser att det hotar rikets säkerhet, eller skapa skydd för de verksamheter som behöver skydd mot terrorism.

En stärkt krisberedskap inom det centrala betalningssystemet bör främst inriktas på att föreslå åtgärder för att bygga upp en god förmåga att hantera konsekvenserna av uppkomna kriser, medan säkerhetsskyddslagstiftningen bör vara styrande när det gäller att tillse att de mest kritiska delarna av de centrala betalningssystemen får ett adekvat skydd mot antagonistiska angrepp och mot terrorism.

Utredningens författningsförslag

Utredningens lagförslag innebär i flera avseenden en dubbelreglering avseende den verksamhet som rör rikets säkerhet och skyddet mot terrorism, och bör därför harmoniseras med säkerhetsskyddslagstiftningen. För att uppnå detta anser Säkerhetspolisen att lagen bör följa samma struktur som förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap. Säkerhetspolisen lämnar i denna del följande kommentarer.

¹ Regeringens kommittédirektiv 2011:94.

Datum
2012-03-14

Diariennr
AD 240-01813-12

3 § 1 Det bör övervägas om punkten ska utgå. Följdändringar bör i så fall också göras i 7, 12 och 15 §§. Frågan om att förebygga allvarliga störningar i det centrala betalningssystemet regleras i säkerhetsskyddslagstiftningen. Tillämpningsområdet för lagen bör överensstämma med denna säkerhetsskyddslagstiftningen.

5 § Bestämmelsen bör kompletteras för att säkerställa att vissa frågor inte dubbelregleras. Säkerhetspolisen föreslår följande kompletterande text:

Bestämmelserna i denna lag ska tillämpas endast om något annat inte följer av annan lag.

10 § Bestämmelsen bör utgå eftersom frågan regleras i säkerhetsskyddslagstiftningen. Finns det behov av att ytterligare reglera skyddsåtgärder för dessa system bör det göras i säkerhetsskyddslagstiftningen.

12 § Bestämmelsen bör i första hand utgå och i andra hand förtydligas med att det som avses är krisberedskapsåtgärder. Skyddsåtgärder för systemens funktion framgår av säkerhetsskyddslagstiftningen.

14 § Mellan orden "Riksbanken" och "ska" bör följande bisats skjutas in: *".., ska i syfte att stärka sin egen och samhällets krisberedskap, ..."*.

Informationssäkerhet

Avseende informationssäkerhet konstaterar Säkerhetspolisen att utredningen hade vunnit mycket på om utredaren hade informerat och inhämtat Säkerhetspolisens synpunkter. Säkerhetspolisen önskar i denna del lämna följande synpunkter.

Informationssäkerhet syftar bl.a. till att skapa skydd mot olika typer av *antagonistiska hot*. Detta yttrar sig bl.a. genom att skydd som implementeras på informationstekniska system, t.ex. starka lösenord, virtuella privata nätverk, logghantering, antivirusprogramvara och/eller brandväggar, är avsedda att motverka just antagonistiska hot. Det skydd som beskrivs i utredningen är det som i huvudsak regleras i säkerhetsskyddslagstiftningen. När det gäller kvalificerad rådgivning och tillsyn är det därför Säkerhetspolisens ansvar. I detta arbete sker regelbundet samverkan med Försvarmakten och Försvarets radioanstalt. Säkerhetspolisen gör därför bedömningen att CERT-SE inte behöver förstärkas för att speciellt stödja det centrala betalningssystemet.